

Мороз В. В.
студентка магістратури
"Управління навчальним закладом"
(Житомирський державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир)
e-mail: vika.m0514@yandex.ua

Значення інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні ДНЗ

У даній статті висвітлена роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в управлінні дошкільним навчальним закладом, їх значення для ефективної діяльності всіх працівників дошкільних закладів на сучасному етапі розвитку суспільства. Визначається коло нормативно-правових актів, які регулюють впровадження і використання ІКТ. На основі аналізу інформаційних джерел розкривається суть ІКТ. Запропоновані форми роботи для підвищення інформаційно-комунікаційної компетентності керівників закладів.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку суспільства інформаційні технології впроваджуються в усі сфери людської діяльності, в тому числі в заклади освіти, які включають в себе і дошкільні навчальні заклади. Можна сказати, що інформаційні комунікації мають глобальний характер, оскільки вони на даний час є основною складовою управління будь-якого керівника навчального закладу.

Метою статті є висвітлення значення впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні ДНЗ.

Виклад основного матеріалу. На даний час Україна проходить через процес становлення зовсім нової для суспільства системи освіти. Дана система базується на входженні у світовий інформаційно-комунікаційний простір, невід'ємною складовою якою є комп'ютеризація освіти. Даний процес безсумнівно тягне за собою низку змін, одними з яких є зміни в педагогічній практиці навчально-виховного процесу.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це сукупність методів, засобів і прийомів, що забезпечують пошук, збирання, зберігання, опрацювання та обмін інформацією [1: 77].

Державою також визначено національні пріоритети освітньої політики, серед яких визначено обов'язкове створення інформаційних ресурсів і використання інформаційно-комунікаційних баз даних. Це дасть змогу забезпечити вільний доступ до комп'ютерних мереж, які детермінують підбір форм, методів та засобів управління в ДНЗ [2].

Дані зміни в освітній політиці мали б позитивні зрушення для всього суспільства, але через повільне впровадження їх у практику управління ДНЗ це знаходиться на початковому рівні. Однією з причин є те, що не всі керівники дошкільних навчальних закладів можуть, або ще не готові займатися інформаційною діяльністю. Серед таких, керівники які мають малий досвід роботи у даній сфері, або ті, що мають недостатню компетентність.

Впровадження ІКТ в управлінській діяльності обґрунтовано нормативно-правовою базою:

- Закон України "Про Національну програму інформатизації";
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки;
- Указ Президента України "Про заходи щодо Забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні";
- Інструктивно-методичні рекомендації МОН України "Про організацію роботи в дошкільних навчальних закладах [3].

Ефективність управління навчальним закладом залежить від професійної кваліфікації керівника закладу, їх управлінської культури.

Зарубіжні вчені додержуються думки, що соціальні та інформаційні зміни найбільше впливають на організацію навчально-виховного процесу в ДНЗ. За сучасних умов виробництва засобів інформатизації та інформаційно-комунікаційних технологій набуває суттєвих змін класична адміністративно-функціональна модель управління в освіті.

За оцінкою вчених інформаційна діяльність є основною складовою управлінської діяльності. Проте, зміст управлінської діяльності виходить за межі педагогічних знань і потребує опанування керівниками навчальних закладів інформаційним менеджментом[4: 35].

Зараз особливого значення набуває усвідомлення керівником сучасного ДНЗ принципово нових вимог до організації управління. Важливим також є готовність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй управлінській діяльності [5:24]. Розвиток педагогічного колективу значною мірою залежить від керівника закладу, який у своєму управлінні застосовує новітні інформаційні технології. Безпосередньо всі інноваційні технології сприяють розвитку ініціативи та активності у педагогів.

На даний час проводяться дослідження щодо обґрунтування теоретичних основ впровадження і використання інформаційних технологій в управлінні ДНЗ. Тому питання використання інноваційних технологій в управлінні педагогічним персоналом дошкільного навчального закладу спрямовані на упорядкування навчально-виховного процесу і його вдосконалення на сьогодні набувають надзвичайної актуальності для вітчизняних сучасних установ дошкільної освіти [6: 32].

Аналіз досліджень і публікацій свідчить, що дослідження шляхів удосконалення управлінського процесу на різних рівнях діяльності освітніх організацій стає актуальною проблемою сучасного менеджменту в освіті. Зокрема, теорія і практика управлінської діяльності, інформаційно-аналітичне забезпечення управління освітніми системами та шляхи впровадження принципів менеджменту в цей процес розкриті у дослідженнях Ю. Конаржевського, М. Поташніка, Н. Кузьміної, Т. Шамової, Л. Даниленко, В. Маслова та ін. [2]. За оцінкою вчених інформаційна діяльність є складовою управлінської, зміст якої виходить за межі педагогічних знань і потребує опанування керівними кадрами навчальних закладів інформаційним менеджментом, соціальною та правовою інформатикою [3].

Проте залишається ще багато відкритих актуальних питань щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні педагогічним персоналом дошкільного навчального закладу. Ці питання потребують посиленого дослідження, результати яких покажуть, чи готові керівники дошкільних закладів включити в управлінську діяльність інноваційні технології і яким чином вони вплинуть на результати в наданні освіти. Ефективність таких результатів також значною мірою залежить від рівня комп'ютерної грамотності керівників, але існують певні проблеми з формування ІКТ-компетентності. Тому постає завдання пошуку якнайшвидшого шляху розв'язання таких проблем.

Інтернет та інформаційно-комунікаційні технології займають особливе місце в сучасному світі. Для розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності керівників дошкільних навчальних закладів можна використати такі форми роботи, як: стажування керівників у компетентних спеціалістів з ІК-технологій, тренінги, майстер-класи і семінари з питань удосконалення навиків роботи з комп'ютером, індивідуальні заняття.

Представлені форми роботи спрямовані на формування та вдосконалення інформаційної грамотності педагога. Здатності розуміти сутність обробки інформації, знаходити інформацію в різних джерелах, користуватися автоматизованими системами пошуку та обробки інформації, інтерпретувати інформацію, використовувати моделювання для вивчення різноманітних об'єктів та явищ, виконувати аналіз інформаційних моделей, формування умінь усвідомленого використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі [5: 37].

Адже, на сьогодні ефективне функціонування навчального закладу значною мірою залежить від умінь адміністрації дошкільного навчального закладу здійснювати аналіз ситуації,

своєчасного її коригування та оптимального прийняття управлінського рішення.

Але існують проблеми і в матеріально-технічній базі навчального закладу, які в свою чергу не дають змоги своєчасно реагувати на зміни в інформаційних ресурсах, оскільки не всі дошкільні заклади мають досконале технічне забезпечення.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій в галузі освіти і безпосередньо в діяльності керівника закладу стало загальною необхідністю. Сьогодні сучасний керівник навчального закладу повинен успішно здійснювати як управлінську, так і педагогічну діяльність, забезпечуючи реалізацію впровадження ІКТ у навчально-виховний процес [7: 30].

Для того щоб володіти всією інформацією, яка безперервно надходить з різних інформаційних потоків сучасний керівник дошкільного навчального закладу повинен вміти отримувати, обробляти і використовувати інформацію за допомогою комп'ютерів і сучасних засобів зв'язку. Ефективність управлінської діяльності багато в чому визначається рівнем підготовки керівних та педагогічних кадрів. Якщо завідувач закладу сам використовує інформаційні технології в управлінні і глибоко усвідомлює необхідність їх впровадження в освітній процес, то педагогічний колектив сприймає ці нововведення значно швидше і легше, намагається їх реалізувати з максимальною ефективністю [5: 29].

Перед впровадженням ІКТ у навчально-виховний процес дошкільного закладу керівнику рекомендується опанувати ці технології самотужки і потім на власному прикладі доводити колективу, що це зовсім не складно, а сучасно, ефективно і цікаво як педагогам, так дошкільнятам. Такий процес дасть позитивні результати для роботи всього закладу.

У сучасному світі інформаційно-комунікаційні технології стрімко проникають в усі сфери людської діяльності, можна сказати, витіснивши значною мірою паперову форму опрацювання інформації. Зберігання, обробка, отримання, передача, аналіз інформації, зменшення паперового потоку за допомогою комп'ютерних мереж та можливостей інтернету представляє можливість прискорення процесу управлінської діяльності і, в цілому, підвищення її ефективності [6: 38].

Висновок. Беручи до уваги сучасний стан інноваційних комунікацій та їх швидке впровадження в усі сфери життя та діяльність закладів освіти, в тому числі дошкільні, можна зробити висновок, що інформаційно-комунікаційні технології повинні мати місце в управлінській діяльності сучасного керівника дошкільного закладу. Керівник, який не має певних навиків, повинен підвищувати свою компетентність, щоб чітко орієнтуватися у роботі з

інформаційними ресурсами, адже застосування ІКТ адміністрацією закладу дозволяє підвищити швидкість прийняття рішень, якість і культуру управлінської діяльності, створити умови для удосконалення роботи адміністрації ДНЗ.

Список використаних джерел та літератури:

1. Глосарій. Інформаційно-комунікаційні технології: основні терміни та поняття // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2013. – № 7.
2. Цимбалюк О. Л. Використання ІКТ у дошкільних навчальних закладах / О. Л. Цимбалюк. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/105/18758-vikoristannya-ikt-u-doshkilnix-navchalnix-zakladaх.html>. – Назва з екрана.
3. Волосюк А. А. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : тематичний збірник праць / упоряд.: А. А. Волосюк ; за заг. ред. Л. А. Шишолік. – Рівне : РОШПО, 2015. – 85 с. – Режим доступу: <http://roippro.org.ua/upload/iblock/fe1/posibnyk-zakhodu.pdf>. – Назва з екрана.
4. Великий А. П. Перспективи інформатизації в Україні / А. П. Великий. – К., 1996.
5. Гиркин И. В. Нові підходи до організації навчального процесу з використанням сучасних комп'ютерних технологій / И. В. Гиркин // Інформаційні технології. – 1998. – № 6.
6. Петрова О. Ю. Удосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільного навчального закладу / Олена Петрова, Лариса Погорелова // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2012. – № 5.
7. Мотурнак Є. В. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у дошкільному навчальному закладі / Євген Потурнак // Практика управління дошкільним закладом. – 2012. – № 5.

Мороз В. В.

Значение информационно-коммуникационных технологий в управлении ДОУ

В данной статье освещена роль информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) в управлении дошкольным учебным заведением, их значение для эффективной деятельности всех работников дошкольных учреждений на современном этапе развития общества.

Определяется круг нормативно-правовых актов, регулирующих внедрение и использование ИКТ. На основе анализа информационных источников раскрывается суть ИКТ. Предложенные формы работы для повышения информационно-коммуникационной компетентности руководителей учреждений.

Moroz V.

The value of ICT in governance Regulations

This article highlighted the role of information and communication technologies (ICT) in the management of pre-schools, their importance for the efficient operation of all employees of preschool institutions in modern society. Determine the range of regulations governing the introduction and use of ICT. Based on the analysis of information sources revealed the essence of ICT. The proposed form of work to improve the information and communication competencies institutional leaders.